

Κ' έτσι θα ίδουμε στὸ πείσμα όλων ὅσοι νομίζουσι, πῶς βρίσκεται πιθαμένη μέσα στὸν ἐργασζόμενο λαὸ ἡ ψυχὴ ποὺ θὰ φέρῃ τὴν ἀληθινὴ ζωὴ σὲ τοῦτο τὸν τόπο, θὰ ίδουμε νὰ κηρυχτῇ ἀπὸ τὴν ἴδια αὐτὴ λαϊκὴ ψυχὴ ἡ καθιέρωσις τῆς Δημοτικῆς μας σὺν πρόγραμμα τοῦ Ἑργατικοῦ κόμματος, ποὺ θὰ εἶναι ἡ πρώτη νίκη, ἡ πρώτη φωνὴ τοῦ ἀθάνατου καὶ πάντα νέου λαοῦ μας πῶς ζῇ, ζῇ καὶ πῶς ἡ ὥρα ἐφτάσει γιὰ νὰ πατήσῃ τὴς λογῆς πρόδηλες ποὺ τὸν ἔχουσι ποδοκνηλιασμένο, δούλο καὶ ραχὶ μίας ἄτιμης Τυραννίας.

Γιὰ τοῦτο ἔχουμε χρέος οἱ ἀληθινοὶ παιδαγωγοὶ μας καὶ οἱ δημοτικιστὲς ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι ἕξαι: νὰ διαχειριστοῦν τὸ ζήτημα, νὰ μὴ λείψουν ἀπὸ τὸ Πανεργατικὸ συνέδριον τοῦ Βόλου. Ἡ θέσι τους εἶναι πλὴν στὸς ἀντιπρόσωπους τῆς ἐργατικῆς τάξης, καὶ ὁ σκοπὸς τους κοινός. Νὰ χτυπήσουν ἐκεῖνους ποὺ μὲ κάθε τρόπο κοιτάζουν νὰ κλέψουν τὸν ἔθρονον τοῦ λαοῦ καὶ σήκωσι νὰ τοῦ σηκώσουν τὴ γλώσσα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΑΝΘΙΩΝ ΑΓΑΠΗΣ

Στοῦ κρίνου τὴν παρθενικὴν ψυχὴ
λευκὸ ἓνα ὄνειρο ἡλιώσε φρεσὺς ἀσημένιες
—Τῆς καλοκαιριῆς βραδιᾶς διώθη ἡ προσευχὴ
λαϊκὲς σκοσιώνας γύρου τῆς τοῦ μεθυστοῦ τις ἔν-
νοιας—

Τὰ μαγεμένα μάτια του κοιτοῦν ἡδονικὰ
τὸ ῥόδο, ποὺ κρουσιτάλινα προσμένει ν' ἀνθογυάλει
καὶ πόθον ἀγέρι ἰδγεῖ καὶ σύσφιξαν γλυκὰ
κ' ἐπιθαλάμια τόποις τὰ βραδυνὰ μοῖστράλι.

Ἦ πόθων ξεδιψάσματα σὲ βεῖσες ἡδονῆς,
ὦ ἀνθιῶν ἀγέρες μυσιώεις, ποὺ λιώνετε σὲ μύρα.
Κ' ἐσθ' ὡς καὶ καρδιά, ἀρσενὴ σὺν τῇ Σαφῶ θεηνεῖς
κι ἀργουσιάλει οὗ πόνος σὺν σὲ τραγουδιῶν πλημ-
μύρα.

ΜΕΛΙΚΕΡΤΗΣ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΟΡΝ

“ΟΙ ΠΕΤΡΟΧΑΡΗΔΕΣ,”

ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

Ποιλοῦνται 1 δρ. στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά».

τὸς· σὲ μιὰν ἔρημον μὲ κόκκινους ἄμμευς, ὅλη σπαρμένη μὲ γυαλιστὰ πετράδια ποὺ ξερολιδίζουνταν τριζοβολώντας σὺν κληματαρίζοις στὴ φωτιά. (Διακοπή. Ἀνασηκώνεται λιγὰν ἐρωτώντας μὲ τόνο καθεσθό, μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια:) Ἡμὲ τὴ Σφίγγα;

ΚΟΣΜΑΣ. Τὴν πρώτη φορὰ τὴν εἶδα νύχτα, μὲ τὸ φῶς τῶν ἀστρῶν, χωμένη στὸν ἄμμο, ἔπου κρατοῦσαν ἀκόμα τὰ γόγια σημάδια τῆς ἀνεμοζάλης. Μονάχα τὸ πρόσωπο καὶ τὰ καπούλια ἐξεῖχαν ἀπὸ κείνη τὴν καταλαγιασμένη ἀμμοφουρτούρα, ἡ μορφή ἡ ἀνθρώπινη κ' ἡ μορφή τοῦ ζώου. Τὸ πρόσωπο, ὅπου ἡ σκιὰ ἐκρυβε τὰ κουτσουρέματα, κείνη τὴν ὥρα μετ' ἄνθηκε ὡραιότατο: γαλάνιο, σεβαστὸ καὶ γαλάζιο σὺν τῇ νύχτα, ἡμερὶς θαρρεῖς! Δὲν ὑπάρχει, Λουκιέ μου, τίποτα σὲν κόσμῳ ποὺ νὰ εἶναι πιὸ μόνο κι ἀπομόναχο ἀπὸ κείνη τὴν μορφή· μὰ ἡ ψυχὴ μου εἴτανε σὰν, ἐμπρὶς σὲ κοιτάμενα πλῆθι λαοῦ, ἔπου στὰ βλεφάρὰ τοὺς ἐπεφτε ἡ δροσούλα. Τὴν ξανάειδα, κατόπιν, ἡμέρα. Καὶ τὸ μούτρο εἴτανε μούτρο ζώου, ὅπως τὰ καπούλια· ἡ μύτη καὶ τὰ μάγουλα εἴτανε φαγωμένα· οἱ κοιτιλιές τῶν πευλίων βρωμίζανε τὴ μύτη. Εἴτανε τὸ βαρὺ ἀφτέρουγο τίρας ὅπως τὸ φανταστήκαν οἱ σκαφιτάδες τῶν τάφων, οἱ μπαλασσωτῆδες τῶν νεκρῶν. Καὶ μοῦ

Ο “ΝΟΥΜΑΣ,”

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 8.—Γιὰ τὴς Ἑπαρχίας Δρ.
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. 10.

Γιὰ τὴς ἐπαρχίας δεχόμεστε καὶ τρέμνεις (2 δρ. τὴν νη-
μνία) συντρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομῆτης ἂν δὲ στέλλει μπροστὰ
τὴ συντρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κδόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἑθν. Τράπεζα Ἑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδ-
δρομῶν (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ἐπὶ τοῦ Σιδη-
ρόδρομου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἡστίαν» Γ.
Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντικεῖν στὴ Βουλῆ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτο-
ρεῖα τῶν Ἑφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπω-
λεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ, στὴ Σαλονίκη στὸ βιβλιο-
πωλεῖο τοῦ κ. Γεωργίου, στὰ Χανιά (Κρήνη) στὸ
Σύλλογο ὁ «Σολωμός».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Οἱ μπόγγδες—Δουλικὴ γλώσσα Συντεχνίας
καὶ καθαρεύουσα.

ΔΑΣΚΑΛΟΙ μπόγγδες λοιπόν! Ὑστερ' ἀπὸ τὸν
κ. Ἀριστ. Γαλανὸ ποὺ καταγγεῖλε τὴς προάλλες
κάπιο δάσκαλο ποὺ τοῦ εἶπε τὸ παιδάκι του ὅτ'
ἔγλω καὶ τὸρνε στὸ στρώμα, νὰ, κοντὰ κοντὰ κι
ἄλλος, ὁ κ. Ἀναστ. Κ. Μωραΐτης ποὺ καταγγέλλει
στὴν «Ἀκρόπολιν» τῆς Τατάρης πῶς ὁ ἐλάνοδα-
σκαλὸς Μιχ. Γιωργαντὰς εἰδεῖ τὸ δωδεκαετηρικὸ
ἀδερφάκι του τόσο ἄγρια, ὥστε τοῦ καταξέσκισε τὰ
μούτρα καὶ λίγο ἀκόμα καὶ θὰ τοῦχυνε καὶ τὸ
μάτι.

Καὶ λέει ὁ κ. Μωραΐτης:

—Θὰ πάρω τὸ ἀδερφάκι μου ἀπὸ τὸ χέρι καὶ
θὰν τὸ πάω στὸ σπίτι τοῦ Ἑπουργοῦ τῆς Παιδείας
καὶ ὅτ' οὐκ ἀπὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμ-
βουλίου καὶ ὅτ' οὐκ ἀπὶ τοῦ Ἐπιθεωρητῆ, κ' ἂν
καταφέρω τίποτα, θὰ πάω νὰ παραμονεύω κάτου
ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ θὰ σκατέψω τὸ δάσκαλο ὅτ'
ἔγλω.

Ἐμεῖς τὸν συμβουλευόμεν πρῶτα νὰ μπαλα-
ρώσει τὸ δάσκαλο καὶ ὕστερα νὰ πάει νὰ κάνει τὴς
βίζιτες ποὺ λογαριάζει, ἀφ' οὗ τόχουμε γιὰ σίγουρο
πῶς ἀπὸ τὴς βίζιτες τίποτες δὲ θὰ βγεῖ. Ὁ κ. δά-
σκαλος, ἂν ἔχει προστάτη βουλευτὴ (ποῦ δὲ γίνε-
ται, θάχει!), θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ δέρνει καὶ νὰ μὴ
δίνει κανενὸς λογαριασμὸν καὶ ὁ κ. Μωραΐτης, κάθε

ξαναπρόβαλε στὸν ἥλιο ἡ δική σου ἡ Σφίγγα, ἐπι-
βλητικὴ καὶ ἀγνή, ποὺ ἔχει τὰ φτερά δλοζώντανα
φυλακωμένα σ' αὐτοὺς ὤμους.

ΛΟΥΚΙΟΣ (μὲ ψυχρόρητη συγκίνηση). Τὸ ἄ-
γαλμά μου; Μιλάς γιὰ τὸ ἄγαλμά μου; Τὸ εἶδες,
ἀλήθεια πρὶ φύγῃς, καὶ σοὺ φάνηκε ὡραῖο. (Κυ-
τᾶζει ἀνήσυχος πρὸς τὴ θύρα, ἀπὸ τὸ φόβο του μὴν
τυχὸν ἀκούσῃ ἡ Σφίγγα καὶ χαμηλώνει τὴ φωνή.)
Σοὺ φάνηκε ὡραῖο, δὲν εἶν' ἀλήθεια;

ΚΟΣΜΑΣ. Ὁρατότατο.

(Ὁ ΛΟΥΚΙΟΣ σκεπάζει τὰ μάτια του μὲ τὰ δυνά-
τον τὰ χέρια καὶ ἀπομένει μερικὲς στιγμὲς βυθισμέ-
νος, σὰ νὰ γινεῖ νὰ ξαναδῇ κάποιο ὄραμα μὲς τὸ
σκοτάδι).

ΛΟΥΚΙΟΣ (ξεσκεπάζοντας τὸ πρόσωπό του). Δὲν τὴ βλέπω πιά, τὴ Σφίγγα μου. Μοῦ ξεφεύγει.
Φαίνεται καὶ χάνεται σὰ στὴν ἀστραπή, θαμπω-
μένη. Ἄν τὴν εἶχα τώρα ἐδῶ μπροστὰ μου, θὰ μοῦ
φαίνετο κακουργία· θὰ ξεφώνιζα. Τὴν ἔχω σκ-
λισμένη ἐγώ, μὲ τούτα μου τὰ χέρια; (Τηράζει τὰ
χέρια του τὰ γλυμένα κ' αἰσθαντικὰ. Τὸν κυριεύει
ταραχὴ, ὁλοένα μεγαλύνουσα). Δὲν τὸ ξέρω πιά, δὲν
τὸ ξέρω πιά. Στὴν πρώτη μου τὴν θέρη, ὅταν εἶχα
ἀκόμη τὸ βόλι μὲς τὴ σάρκα καὶ τὸ ἀδιάκοπο

πρῶτ' ποὺ θὰ στέλνει τὸ ἀδερφάκι του στὸ σχολεῖο
θὰν τοῦ βάζει στὴ σάκκα, ἀντὶ βιβλία, μπαμπάκια
κ' ἐπίδεσμοις.

*

ΕΝΑΝ ἀπὸ τοὺς πρὸ χρησιμομένους χαρακτήρισμούς τῆς
καθαρεύουσας τὸν ἔδωκε τελευταῖα ἡ «Ἀκρόπολις», ὀνομα-
τίζοντάς τὴ «γλῶσσα τῶν δούλων».

Νά, καὶ τὸ σχετικὸ παραγράφει ποὺ τυπώθηκε στὴν
«Ἀκρόπολιν» τῆς Τατάρης:

Ξανακτῶμεν εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀνταποκρι-
τὰς μας νὰ παύσουν νὰ μιστριωτίζουσι νὰ μιμοῦνται τὸ ὄφος
τῆς «Ἀκρόπολεως», νὰ ἀποφεύγουν πᾶσαν λέξιν μὴ ἐννοου-
μένην ἀπὸ τὸν λαόν.

Εἰρηνικὴ ἐπανάστασις καὶ μιστριωτικισμὸς δὲ συμβιβ-
ζονται. Ὁ μιστριωτικισμὸς εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν δούλων.

Ἡμεῖς θέλομεν νὰ μεταβάλωμεν τοὺς συμπολίτας μας
εἰς ἀρματολούς. Λοιπὸν γ' ὥσταν ἀρματολῆται κτλ.

Γιὰ νὰ ξαναγράψῃ ἡ «Ἀκρόπολις» τόσο κοντὰ κοντὰ
γιὰ τὸ ἴδιο ζήτημα, θὰ βεῖται τὸ δίκαιόν της μὲ τοὺς ἐπαρ-
χιώτες ἀνταποκριτὰς της, ποὺ θὰ τὴν πῆραν, φαίνεται,
ὅχι γιὰ φημερίδα μὰ γιὰ Σεβαστοπούλειον δικηγορισμό!

*

ΔΟΥΛΙΚΗ γλῶσσα εἰς μιλοῦν μοναχὰ οἱ ἀνταποκρι-
τὰς τῆς «Ἀκρόπολεως», μὰ καὶ οἱ συντεχνίαι τῆς Ἀθηνῆς.
Γιατὶ οἱ πρόεδροι τῶν ἐκείνων μνηστῆται τοὺς πρὸ
τυπώνουνε στίς ἐφημερίδας μεταχειρίζονται μὴ τέττα ἀπὸ
πιστικὰ καθαρεύουσα ποὺ εἰς καὶ σὺν ἀνεκδοκίαν τοῦ λα-
οῦ γιὰ τὰ διαβάζει.

Ἄν ἔχουν κανένα δάσκαλο γιὰ γραμματικὸν τοὺς, νὰ
τὸν πᾶν γλῆγοι καὶ νὰρνηθῶναι μοναχὰ τοὺς νὰ
γράφουν τὰ μνηστῆται τοὺς μὲ λόγια ἀπλά, γρηγορὰ, ποὺ
νὰν τὰ νοιώθουν ἐπιτέλους καὶ οἱ βίαι ποὺ τὰ γράφουν κι
ὅσοι τὰ διαβάζουν.

Ζητοῦν νὰ ξυπνήσουν οἱ βλαπτομένοι τὸ λαὸ καὶ τοῦ μι-
λοῦν τέττα γλῶσσα, ποὺ τὴν ἀποκοιμίζουν ἀκόμη περισ-
τερο.

ΕΓΩΊΣΜΟΣ

Μιὰ συζήτηση γιὰ νὰ θεωρηθῇ σοβαρὴ, καὶ γιὰ
νὰ δώσῃ σὲν ἀναγνώστη μὴ πραχτικὴ ὠφέλεια,
ἔτσι ποὺ νὰ μὴ γεννιῶνται σὲ μυαλό του κάθε
τόσο κι ἀντίφασες, πρέπει νὰν ἐπιστημονικὴ. Καὶ
μὲ τὴ λέξη ἐπιστήμη ἐννοοῦμε μὴ σειρά ἀπὸ νόμους
σχετικὰ διαρκεῖς καὶ σταθεροί, καὶ ποὺ βγαίνουν ἀπὸ
μὴ ἐντελῶς ἀντικειμενικὴ παρατήρηση, ὅσο τοῦτο
εἶναι δυνατό. Συζήτησις στηριγμένη μόνο σὲ ἀτομικοὺς
πόθους, ἢ μόνον σὲ μοναδικὰ παραδείγματα, δίχως

βοηθὸ τοῦ θανάτου πᾶναι στὴ χυμὴν μου ψυχῇ
τὴν ἔδωκα ὀρθὴν στοῦ κρεβατιοῦ τὰ πόδια, ἀναμ-
μένη σὰ λαμπάδα, σὰ νὰ τὴν εἶχα πλασμένη ἐγὼ ὁ
ἴδιος ἀπὸ ὕλη ποὺ καίγει καὶ φέγγει. Ἔτσι μέ-
ρες πολλὰς καὶ πολλὰς νύχτας τὴν εἶδα, μέσ'
ἀπὸ τὰ βλέφαρά μου. Ἄναβε μαζί μὲ τὴν θερ-
μὴ μου. Ἀμὰ κατῆκαν οἱ κλειδῶτες τῶν χειρῶν
μου, γενόταν κι αὐτὴ φλόγα. Δὲς καὶ φούσκωνε καὶ
χοχλάκιζε μὲ δαύτην ὅλο τὸ αἶμα τὸ χυμένο πρὸ
πόδια της...

ΚΟΣΜΑΣ (ἀνήσυχος, κυττάζοντας κι αὐτὸς πρὸς
τὴ θύρα, ἀπὸ τὸν ἴδιον φόβο). Λουκιέ, Λουκιέ, ἐλε-
γες πρωτύτερα πῶς, δὲν ἔξερεις πιά τίποτα, πῶς
δὲν ἤθελες πιά τίποτα νὰ θυμῆθης... Λουκιέ!
(Κουνάει ἀπαλὰ τὸ φίλο του ποὺ ἔχει μείνει προση-
λωμένος.)

ΛΟΥΚΙΟΣ (συνεφερόμενος). Μὴ φοβάσαι. Ὅλα
εἶναι καὶ κάτω, μακριά, στῆς θάλασσας τὸ βάθος.
Ὡς καὶ τὸ ἄγαλμα εἶναι βουλιγγμένο μαζί μὲ
τὰ ἄλλα πράγματα, ὕστερ' ἀπ' τὸ ναυάγιο. Γι' αὐτὸ
δὲν τὸ βλέπω παρὰ στὰ θολὰ, μέσ' ἀπὸ τὰ βαθυὰ
νερά.

ΚΟΣΜΑΣ. Αὐτὸ μοναχὸ θὰ γλυτώσῃ, θὰ ζήσῃ
αἰώνια· κι ὁ τόσος πόνος ἄδικα δὲ θὰ πονεῖθῃ, κ' ἡ

ἀπ' αὐτὰ νὰ βγαίνει γενικός κανόνας, δὲν ἔχει λόγο νὰ γίνεται. Κ' ἐπειδὴ ὅσοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι στὸν κόσμον, ἄλλοι τόσοι εἶναι κ' οἱ ἀτομικοὶ πόθοι, γι' αὐτὸ δὲ θάτανε παράλογον, ἐν παραβάσει τοῦ κανόνα ποὺ συζητᾶται ἔτσι, μὲ τὸν ἀγαθὸ Μιχαήλιο-ἱπποπότην, ποὺ πάλευε μὲ τοὺς ἀνεμομύλους.

Δυστυχῶς οἱ Ῥωμαῖοι συζητητὲς ἀκολουθοῦν συνήθως τὸ δεύτερον τοῦτον τρόπον, καὶ γι' αὐτὸ δὲν μποροῦν σχεδὸν ποτέ νὰ βγοῦν σ' ἕνα ὀρισμένο συμπέρασμα. Τὸ γιατί, δὲ θὰ τὸ ξητάσουμε τώρα. Γιὰ μᾶς θετικό εἶναι, πὼς ἅμα πάρομε ἕνα ῥωμαϊκὸν ἄρθρον, θὰ δοῦμε νὰ κολλιοῦνται ἀσυνάρτητα καὶ ἀρλεκίνικα μέσα του, κομμάτια δίχως ἐσωτερικὴν ἐνότητα, παρμένα στὰ πεταχτὰ ἀπὸ δεξὰ ἢ ἀριστερά, κ' ἔτσι μὲς παρουσιάζεται ἕνα τραγελαφικὸ τέρας, ποὺ βουίζουν ἐντὸς του καὶ εὐρυσχίζουσιν τὰ πρὸ ἀσυνάρτητα ἐπιχειρήματα καὶ τὰ πρὸ παρδαλὰ συμπεράσματα.

Ἐξαίρεση ἀπὸ τοῦτον τὸν κανόνα δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν βέβαια οἱ πολέμικοι συζητητὲς τῶν δυὸ ἄρθρων ποὺ ἐπιγράφονται «Ἐγώισμός ἢ (καὶ) Ἀγάπη», καὶ ποὺ δημοσιεύτηκαν στὸ «Νουμά». Μονάχα ὁ κ. Δουλεύτης φαίνεται νὰ ἔχη τὴν καλὴ θέλησιν νὰ ταχτοποιήσῃ κάπως τὸ ἔργο του, καὶ ἀγωνίζεται νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα σύστημα, δυστυχῶς ὁμως, μ' ὅλες τίς προσπάθειάς του, μὲ μᾶς δίνει τίποτα συνεπές καὶ τίποτα καθαρό. Ὅσο γιὰ τὸν κ. Ἐσπερινό, ἂν ἔχη ἕνα σκοπὸ τὸ ἄρθρον του, εἶναι τὸ νὰ μᾶς ἐπιβεβαιώσῃ καθαρὰ καὶ ἑστέρα τοὺς λόγους μᾶς γιὰ τὸ ῥωμαϊκὸν τρόπον συζήτησης, ποῦ παμε πέρα πάνου.

Ἐμεῖς τώρα, δίχως νὰ θέλουμε νὰ κνηθίσωμε τὴ φύσιν μας καὶ τὴν ἐπίδρασίν της, θὰ προσπαθήσουμε νὰ βάλουμε ἕνα σύστημα στὸ ἔργο μᾶς, γιὰ νὰ μπορέσῃ ἔτσι ὁ ἀναγνώστης μας νὰ πᾶρῃ μιὰ σαφὴν ἰδέαν, τοῦ τί θέλουμε νὰ πεῖμε. Γι' αὐτὸ, πρὶν μποῦμε στὰ καθήκαστα, ἀνάγκη νὰ βάλουμε μιὰ βάση.

Ἐπάρχουνε στὴ ζωὴ, ὅπως τὸ λέει καὶ ὁ κ. Δουλεύτης, μερικοὶ κύκλοι ἐγώισμοι : Ὁ ἐγώισμός τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογένειας, τῆς τάξης, τῆς φυλῆς, τοῦ κόσμου. Μὲ τὴν τελευταίαν ἐννοοῦμε αὐτὸ ποὺ λένε κοινὰ ἀγάπη τῆς ἀνθρωπότητος, ἀκοσμοπολιτισμός. Καὶ οἱ πέντε τοῦτοι κύκλοι συνυπάρχουν καὶ ζοῦνε μαζὶ μὲς στὸν ἄνθρωπον. Τώρα, γιὰ νὰ ξητάσουμε τοὺς κύκλους τοὺτους, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν αὐτὰ τὰ δυὸ ἀξιώματα : 1ο Πῶς ἕνας ἀπ' αὐ-

τοὺς πρέπει νὰ εἶναι ὁ δυνατώτερος, κ' οἱ ἄλλοι ὅλοι νὰ ὑποτάσσονται κατὰ σειράς σ' αὐτόν, καὶ νὰ ὑποχωροῦν κατὰ σειράς, ἂν ἔρθουν σὲ σύγκρουσιν μαζὶ του, καὶ 2ο, πὼς γιὰ νὰ κρῖνουμε ποῖός ἀπὸ τοὺς κύκλους τοὺτους εἶναι ὁ δυνατώτερος, μποροῦμε νὰ μεταχειριστοῦμε δυὸ εἰδῶν μεθόδους : τὴ μέθοδον τοῦ τί γίνεται καὶ τοῦ τί θὰ γίνη, καὶ τὴ μέθοδον τοῦ τί πρέπει νὰ γίνεται καὶ τοῦ τί πρέπει νὰ γίνη.

Ἄς ἐρθουμε τώρα στὴν ἐξέτασιν τῶν δυὸ τούτων ἀξιωμάτων. Καὶ γιὰ νὰ δείξουμε ἀμέσως τὴν ταχτικήν, ποὺ θ' ἀκολουθήσουμε, ἄς ἐξετάσουμε πρῶτα τὸ δεύτερον ἀξίωμα : Οἱ δυὸ αὗτεις μέθοδοι λέγονται συχνά, ἡ πρώτη ἀντικειμενικὴ εἴτε ἐπιστημονικὴ, κ' ἡ δεύτερη ἐπισκειμενικὴ εἴτε οὐτοπιστικὴ. Μ' αὐτοὺς τοὺς ὀρισμοὺς δὲ θέλουμε νὰ προδιαθέσουμε τὸν ἀναγνώστην, μὴ ἀπλυστάτα νὰ τοῦ θυμίσουμε καὶ πάλιν ποῦπαμε καὶ στὴν ἀρχή : Πῶς ἡ δεύτερη τούτη μέθοδος, ἐπειδὴ μᾶς παρουσιάζει μὴ οὐ τὸ ἀτομικὸν ὄνειροπόλημα τοῦ συγγραφέα, ὅχι μόνον σ' ἀποτελέσασιν δὲ φέρνει, μὰ δίνει καὶ ἀφορμὴν σ' ἀτελείωτες φλυαρίες. Κ' ἐπειδὴ τέτοιος ὁ σκοπὸς μᾶς δὲν εἶναι, θ' ἀκολουθήσουμε, ἕνα μποροῦμε, τὴν πρώτην μέθοδον, γιὰ νὰ ἔχῃ τὸ συμπέρασμα, ποὺ θὰ βγάλουμε, κάποιαν σχέσιν μὲ τὴν πραγματικότητα. Ἐτσι λοιπὸν θὰ ξητάσουμε τώρα τὴ δύναμιν τῶν ἐγώιστικῶν κύκλων.

Ἐδῶ πρέπει νὰ λαβούμε ὑπ' ὄψιν κ' ἕνα φυσικὸν νόμον, ποὺ περφεῖ καθε μέρα πρὸ καθενὸς τὰ μάτια : Πῶς μεταξὺ ἀπὸ πολλοὺς κύκλους ποὺ πλαταίνουν, ἢ ὁ στενότερος θάναί δυνατώτερος, ἢ ὁ πλατύτερος. Ἄμα εἰς μιὰ πέτρα στὸ νερό, ἀπὸ τοὺς κύκλους ποὺ θὰ σχηματίσῃ τὸ πείσμα της, ἢ ὁ στενότερος, ἢ ὁ πλατύτερος θάναί ὁ ἐντονώτερος. Οἱ ἄλλοι ὅλοι μὲ τὴν σειράν θὰ χάνουν σ' ἐντασιν. Τὸ ἴδιον ἅμα χτυπᾶν μιὰ καμπάνα. Ἡ στὸ μέρος ποὺ χτυπᾶν θάναί δυνατώτερος ὁ ἦχος, ἢ στὴν ἄκρην, ποὺ φτάνει ἡ ἀχτίς του. Tertium non datur. Ἐτσι τώρα καὶ σ' ἐμᾶς. Ἀπὸ τοὺς ἐγώιστικους κύκλους ἢ ὁ στενότερος, τοῦ ἀτόμου, θάναί ὁ δυνατώτερος, ἢ ὁ ευρύτερος, τοῦ κόσμου. Κ' ἐπειδὴ, ὅπως ξέρουμε ἀπ' τὴ φυσική, ἡ μεγαλύτερη ἐντασιν ὑπάρχει στὸ κέντρο, ὅπου γίνεται ἡ ἐνέργεια, γι' αὐτὸ μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε, πὼς καὶ ὁ ἀτομικὸς ἐγώισμός θάναί ὁ δυνατώτερος, μιὰ πού τὸ ἄτομον εἶναι τὸ κέντρο, ἀπ' ὅπου γεννιῶνται κατὰ σειράν, ἡ οἰκογένεια, ἡ τάξις κ.τ.λ.

Ἄλλ' ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὸν κύκλον τοῦ κόσμου,

συγκρίνοντάς τον μὲ τοὺς ἀμέσως κατωτέρω κύκλους : Σὲ σύγκρουσίν του μὲ τὸν κύκλον τῆς φυλῆς εἶναι καθαρό καὶ ἑστέρον πὼς νικάει ὁ ἐγώισμός τῆς φυλῆς. Παραδείγματα δὲ χρειάζονται. Εἶναι καταφάνερο, πὼς ὁ κύκλος τοῦ κόσμου εἶναι ἀσθενέστερος ἀπὸ τὸν κύκλον τῆς φυλῆς. Τώρα σὲ σύγκρουσιν τῆς φυλῆς μὲ τὴν τάξιν. Ἐδῶ μιὰ ματιά, κ' ἡ ἐπιπολαιότερη ἀκόμα, στὴν ἱστορίαν, ἀπὸ τοὺς πρὸ παλικοὺς χρόνους ὡς τὰ σήμερον, μᾶς δείχνει πὼς ὁ κύκλος τῆς τάξης εἶναι δυνατώτερος τοῦ κύκλου τῆς φυλῆς. Οἱ τάξεις, οἱ ἀγῶνες ἀνταμαξῶν τους, προτιμᾶνε τὸν ἑξῶ ἐχθρὸν ἀπὸ τὸν μίσκον, κ' ἔχουν καλύτερα νὰ βλέπουν ἀπὸ πένου τοὺς ξένου κυριαρχίαν, παρὰ ἐμύρμηλιν τῆς ἐχθρῆς τάξης (Πελοποννησιακὸς πόλεμος, Ῥωσικὴ ἐπανάστασις). Τὰ παραδείγματα γιὰ ἡμετέρας καὶ πολιτικούς, πού, γιὰ νὰ ὑπερασπίσων τὴν τάξιν τους, ζητοῦσαν βοήθειαν ἀπὸ ξένους δυνάμεις, μὰς εἶναι ἄφροντα καὶ συνεχῆ (Δουδαϊσμός, XVIII, Θίερος). Ὡστε, καθὼς βλέπουμε, εὐκόλως θυσιάζεται ἡ φυλή, ἅμα κινδυνεύει ἡ τάξις. Ἄς προχωρήσουμε. Σύγκρουσιν τάξης μὲ οἰκογένειαν. Ἡ στενὴ σχέση τῶν μελῶν τῆς τελευταίας, ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὴ διαρκὴ συμβίωσίν τους, καὶ ἀπ' τὴν κοινότητα τῶν συμφερόντων τους, τοὺς κάνει νὰ νοιάθων πολὺ σιμώτερα τὸν ἑαυτὸν τοὺς μαζὶ τους, παρὰ κ' ἑαυτὸν ἄλλοι. Ἐτσι, σὲ σύγκρουσιν μὲ τὴν τάξιν τοὺς δὲν μποροῦν, παρὰ νὰ παρῶν τὸ μέρος τῆς οἰκογενείας τους. Ἄς ἐρθουμε τώρα στὸ τελευταῖον. Στὴ σύγκρουσιν μεταξὺ οἰκογενείας καὶ ἀτόμου. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἐννοηθῇ, πὼς ἡ σύγκρουσιν δὲν εἶν' ἀνάγκη νάναί μονάχα οἰκονομική, μὰ καὶ ἠθική καὶ πνευματική, καὶ ὁτιδήποτε ἄλλο. Τὰ παραδείγματα στὴ ζωὴ παρουσιάζονται πλούσια καθε μέρα. Κι ἂν κατορθώσῃς νὰ ρωτήσῃς ψυχράμα τὸν ἑαυτὸ σου, θὰ σοῦ δώσῃ τὴν ὁρθὴν ἀπάντησιν. Αὐτὸν ἀκριδῶς τὰ χωρίσματα τῶν γυνῶν ἀπ' τοὺς πατέρας, καὶ τῶν κοριταίων ἀπὸ τίς οἰκογένειάς τους, ἂν τύχῃ καὶ δὲ συμφωνῇ σὲ μιὰ ἰδέαν τους, εἴτε σ' ἕνα διχλεμά τους, δείχνουν καθαρά, πὼς ὁ κύκλος τοῦ ἀτόμου στέκει δυνατώτερος ἀπὸ τὸν κύκλον τῆς οἰκογενείας. Κ' ἐπειδὴ δείξαμε, πὼς ὁ κύκλος τῆς οἰκογενείας εἶναι ἰσχυρότερος ἀπ' ὅλους τοὺς προηγούμενους του, ἄρα ὁ κύκλος τοῦ ἀτομικοῦ ἐγώισμοῦ νικάει ὅλους ἐν γένει τοὺς ἄλλους κύκλους, ἅμα ἔρθη σὲ σύγκρουσιν μαζὶ τους. Κάθε εὐλακρινὴς ἄνθρωπος, ὁ θελήσῃ νὰ σκεφτῇ ἡσυχᾶ, ἀνεπηρέαστα, δὲν μπορεῖ

τότη σφοδρὰ δὲ θὰ φανῇ ἀνώφελη, ἂν ἀκόμα ἕνα ὥραϊον πρᾶγμα προστεθῇ γιὰ νὰ στολίσῃ τὴ ζωὴν.

ΛΟΥΚΙΟΣ (χαμογελοῦντας ἀκόμα μὲ τὸ λεπτό του τὸ χαμόγελο καὶ μιλιῶντας μὲ τὴν ἀπόμακρον τὴ φωνήν του). Ἀλήθεια. Συλλογίζομαι κάποτε τὴ μοῖραν κεινοῦ ποὺ ναυάγησε σὲ μιὰ τρικυμία μ' ὅλον τοῦ τὸ φροστίον. Μὲ μέρη καλὰ σὰ σήμερον, πῆρε μιὰ βάρκα κ' ἕνα δίχτυ καὶ γύρισε στὸ μέρος ποὺ ναυάγησε μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βγάλῃ τίποτα ἀπὸ τὰ νερά. Κ' ὕστερα ἀπὸ κόπον μεγάλο, ἔσυρε στάκρον-γιαλὶ ἕνα ἀγαλμα. Καὶ τὸ ἀγαλμα εἴτανε τόσο ὠραῖον, ὥστε, σὰν τὸ ξανάειδε, ἔκλαψε ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ καθῆσε στοῦ γιαλοῦ τὴν ἄκρην νὰ τὸ θεωρῇ, κ' ἔμειν' εὐχαριστημένος μ' ἐκεῖνο τὸ ἀγαθὸν του, καὶ δὲ θέλησε γι' ἄλλο νὰ ψάξῃ καὶ λησμονήσῃ διὰ τὰ ἄλλα. (Σηκύνεται, σὰν ὁρμητικῶς). Γιατί ἡ Σουλβία δὲ γύρισε ἀκόμα ; (Στέκεται νάκούσῃ). Παιὶς γελάει : Ἄ, εἶναι ἡ Μπεκτα στὸν κῆπο. Κὺτταξέ ! τὸ Σάν-Μινιάτο ἔγειν' ἐλόχρυσον : λαμπροκοπέ. Εἶναι μεγαλοπρεπέστερον τὸ φῶς τῶν Θηδῶν ;

ΚΟΣΜΑΣ. Ἡ ἐκστασις τοῦ φωτός ! Σοῦ τὸ εἶπα : ἀδύνατον ἄλλοῦ νὰ τὴ γνωρίσῃς. Κύκλοι, στεφάνια, τροχοί, ρόδακες ἀπὸ λάμψεις, ἀμέτρητες

σπίτες... Οἱ στίχοι τοῦ «Παραδείσου» σοῦ ξανὰ χονταίνε στὸ νοῦ. Μόνος ὁ Δάντης ἔχει βρῇ τὰ λόγια π' ἀστραποβολοῦν. Εἶν' ὥρες ποὺ ὁ Νεῖλος γίνεται ὁ ποταμὸς τῶν τοπαζίων, ὁ ἀμέγας καταρράχτης. Ὅπως μιὰ πέτρα στὸ νερό, ἕνα κίνημα στὸν ἀέρα, φέρνει μύρια καὶ μύρια κύματα. Ὅλα τὰ πρᾶγματα κολυμποῦνε σ' ἐκεῖνο τὸ φῶς ὅλα τὰ φύλλα τὰ σταλάζουν. Οἱ γυναῖκες ποὺ περνοῦνε πλάι στὸν ποταμὸ μὲ τάσκιάν τους γιομάτα φλογόβολον ἀληθινὰ σὰν τῶν ἀγγέλων τὰ τάγματα στὸ ἄσμα τῶν Ἀσμάτων, δόλολαμπες ἀπὸ φέγγος καὶ ἀπὸ τέχνη.

(Ὁ Λούκιος, ξανοίγοντας ἀπάνω σ' ἕνα τραπέζιν ἕνα μάτσο μανιέτες, τὸ παίρνει καὶ βυθίζει, θαρροῦν, τὸ πρόσωπόν του μέσα γιὰ νὰ ρουφήξῃ τὴν εὐωδίαν τους.)

ΛΟΥΚΙΟΣ (κρατῶντας ἀκόμα τὸ μάτσο στὰ ρουθόνια καὶ μισοκλείνοντας τὰ μάτια ἀπὸ τὴ γλύκιν). Εἶν' ὁμορφες οἱ γυναῖκες τοῦ Νεῖλου ;

ΚΟΣΜΑΣ. Μερικὲς, οἱ κορασιδὲς, ἔχουν καὶ μιὰ, πού σὲ μπεγεῖ ἡ καλόγραμμα χάρις τους. Σὺ πού προτιμᾶς τὰ σερπετὰ καὶ τονωμένα νεῦρα, τὴν κάπως ἔγρια κορμοστασιά, τὰ ψηλόλιγνα πόδια, θαύρισκες ἐκεῖ κανένα ἀσύγκριτον μοῦδιον. Πόσες

φορὲς σὲ κλομελιέτηκα ! Στὴν Ἐλεφαντίνην τὴ νησί, εἶχα μιὰ φιλενάδα δεκατεσσάρων χρόνων : μιὰ παιδοῦλα χρυσομένη σὰ χουρμάς, στεγνὴ, λυγρὴ, ξερακιανή, μὲ τὴ μέση δυνατὴ καὶ καμαρωτὴ, μὲ τίς γάμπες διδίδες καὶ δυναμωμένες, τὰ γόνατα τέλεια—πρᾶμα σπανιότατον, καθὼς ξέρεις. Σ' ὅλη αὐτὴ τὴ σφιχτὴ λιγνάδα, ποὺ σοῦ ἔφερνε στὸ νοῦ τοῦ κονταριοῦ τὸ λεπίδι τὸ λιανὸ καὶ τορνευτὸ, τρία πρᾶματα μὲ γοητεύανε μὲ τὴ χάριν τους τὴν ὑπερ-ἡδονικήν : τὸ στόμα, ὁ ἦχος σὰ ματόκλαδα, καὶ τὰ κροδάχτυλά της. Ἐπλεξε τὰ μαλλιά της μὲ τὰ δάχτυλα ποὺ εἴτανε κόκκινα τὴν ἄκρην σὰν ἀνθοφύλλα βαμμένα μὲ πορφύρα καὶ νὰ τὴ βλέπω σ' ἐκείνη τὴ στάσιν, στὸ κατώφλι τοῦ ἀσπρου σπιτιοῦ, εἴταν ἡ χαρὰ μου κάθε πρωτὴ. Ἡθελα νὰ σοῦ τὴ φέρω, μαζὶ μὲ τὰ γαλαματάκια, μὲ τὰ ὑψίσματα, μὲ τὸν καπνὸ, μὲ τὰ ρώματα, μὲ τὰ ὄπλα. Σοῦ ἔφερα ὅμως ἕνα ὥραϊον δοξάρι, ποὺ τάγοράσα στὸ Ἀσσουάν καὶ τῆς μοιάζει λίγο.

ΛΟΥΚΙΟΣ (μὲ κάποιαν ἀναταραχὴν, ἀναρρίχωντας πίσω τὸ κεφάλιν). Δίχως ἄλλο θὰ εἴτανε πλάσμα χαριτωμένο.

ΚΟΣΜΑΣ. Χαριτωμένο καὶ ἄκαλον. Ἐμοιάζει μ' ὥραϊον δοξάρι, μὰ οἱ σφιγίτες της δὲν εἴτανε

παρὰ νὰ συμφωνήσῃ μαζί μας. Ἄν πάρῃ τὸ γενικὸ σχῆμα ὑπ' ὄψιν του, τίς μεγάλες γραμμές, κι ἂ δὲ θελήσῃ νὰ χαθῇ σὲ μονομερεῖς, ὑπωτιστικὲς λεπτομέρειες, θὰ δῇ τὸν ἀτομικὸ ἐγωισμὸ δυνατότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους. Τοῦτο λοιπὸν τὸ συμπέρασμα ἀπλούστατης ἀντικειμενικῆς παρατήρησης βάζουμε μὲς βάσῃ στὸ ἄρθρο μας, καὶ τοῦτο ἔχοντας ὑπ' ὄψιν θὰ προχωρήσουμε στὸ θέμα μας.

Ἄς ἐρθοῦμε ὅμως μιὰ στιγμὴ στὸν κ. Δουλεύτη, γιὰ νὰ δοῦμε κατὰ πόσο συμφωνεῖ μαζί μας, ἢ τί βάσῃ βάνει στὸ σύστημά του. Ὁμολογᾷ, πὼς μ' ὅλη τὴν καλὴ θέληση ποῦχαμε, καὶ μ' ὅλο τὸ διάβασμα ἀπὸ πεντέξῃ φορὲς τοῦ ἄρθρου του, δὲν μπορέσαμε νὰ βροῦμε πούθεν μιὰ ὠριμένη βάσῃ, γιὰ νὰ νοιώσουμε τί θέλει νὰ πῇ. Δὲ ζητᾶμε νὰ τὸν κατηγορήσουμε γι' αὐτό. Κάθε ἄλλο. Ξέρουμε κάπως τὴν κοινωνία μας, καὶ διαβάσαμε σωρὸ ἀπὸ ρωμαϊκά ἄρθρα. Ἡ ἀκαταστασία τους εἶναι κλασικὸ ἀποτέλεσμα τῆς τωρινῆς μας κατάστασης, ἀποτέλεσμα τοῦ καινούργιου αἰσθητικοῦ πνεύματος, καθὼς τὸ λέν, πού φύσηξε τώρα τελευταία, πρὸ πάντων στὴ μερίδα τῶν δημοτικιστῶν, γι' ἀντίδραση τοῦ ψευτοκλασικισμοῦ, καὶ πῆρε τὴν ἄλλη ἄκρη, θεωρώντας τὴν τάξιν βλακεία, τὴ σοβαρότητα σχολαστικισμὸ, καὶ τὸ σύστημα παπαρδέλλα. Ἡ ἐπίδραση τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, ἄμεση εἴτε, ἔμμεση ἀδιάφορο, φαίνεται καθαρὰ καὶ στὸ ἄρθρο τοῦ κ. Δ. Ἐμεῖς ὅμως δὲν κατορθώσαμε δυστυχῶς ἀκόμα ν' ἀκονίσουμε τὸ μυκλὸ μας τόσο, ὥστε ν' ἀνακαλύψουμε μὲς στὸν καινούριον τοῦτον τρόπο ἀρθρογραφίας τὴν κυρίαρχην ιδέα, κ' ἔτσι θὰ σὰς ἐκθέσουμε ποῦ σκοντάψαμε, γιὰ νὰ βροῦμε μιὰ βάσῃ στὸ γραπτὸ τοῦ κ. Δουλεύτη.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μᾶς φανερώνει δύο δυνατοὺς ἐγωισμούς, πού κυριαρχοῦνε σὲ κάθε ζῶο: τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς φυλῆς. Ἡ ἐγωιστικὴ ἀνάγκη (τοῦ ἀτόμου) ἔκαμε τ' ἀγελοῦσα. Τὰ ζῶα ὅμως δὲ φαίνεται ἀνὰ ἔχοντες περίσσια ἀγάπην γιὰ τ' ἄτομα τῆς φυλῆς τους καὶ συχνὰ δείχνουν τὸ ἐναντίον πολεμώντας ἀναμεταξύ τους. Τοὺς ἔμεινε ὅμως ψυχρόρητο ἀπὸ γενεὲς ζωῆς κοπαδικότης, ὁ ἐγωισμὸς τῆς φυλῆς τους, γέννημα καὶ αὐτὸς τοῦ ἀτομικοῦ ἐγωισμοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἐντελὲς ἀδύνατον νὰ συνυπάρχουν δύο δυνατοὶ ἐγωισμοὶ σ' ἓνα ζῶο, γιὰ τὴν θέρμην μιὰ φορά, κατὰ φυσικὸ νόμον, ἢ στιγμὴ πού θὰ συγκρουστοῦν τὰ συμφέροντά τους, πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε, πὼς ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς θάναί ὁ δὲ

νατώτερος. Ἄς δοῦμε ποιὸν θεωρεῖ τέτοιον ὁ κ. Δ. Στὴν ἀρχὴ μὲ δύο παραδείγματα, πού ἀντιφάσκουν ὁλόκληρα, καὶ μ' ἄλλα μερικὰ, μᾶς ἀποδείχνει πὼς δυνατότερος εἶναι ὁ κύκλος τοῦ ἀτομικοῦ ἐγωισμοῦ: «Ἐδῶ φανερώναται ὁ ἀτομικὸς ἐγωισμὸς, γιὰ τὴν μὲν μεγαλύνσῃ τὸ μικρὸ, μάννα καὶ παιδί χωρίζονται καὶ δὲ γνωρίζει ὁ ἓνας τὸν ἄλλο μίση σ' ἄλλα μέλη τῆς φυλῆς.» Καὶ πάλιν κατὰ. «Τὰ παιδιά καὶ ἡ ἀνατροφή τους εἶναι καθὼς πάντα ἀνάγκη τῆς φυλῆς, μὰ καταντᾷ καὶ ἀποτέλεσμα ἀτομικοῦ ἐγωισμοῦ (μάλιστα ἡ ἀνατροφή) γιὰ τὴν οἰκονομικὴν τὸ παιδί δὲν ἀφίνει τοὺς γονεῖς μόνις δυναμώσῃ, παρὰ μένει κοντὰ τους καὶ δουλεύει.» Κι ἀκόμα. «Ἀτομικὸς ἐγωισμὸς ἀπὸ μέρους τῶν γονεῶν εἶναι καὶ ἡ προτίμησις πού δείχνουν γιὰ τ' ἀγόρια, πού τοὺς εἶναι: πῶς χρήσιμα στὸν πόλεμον τῆς ζωῆς παρὰ τὰ κορίτσια.» Ὡς ἐδῶ πάει καλὰ. Ὅμως πάλιν κατὰ τὸ συμπέρασμα μᾶς χαλνᾷ. «Ὁ ἐγωισμὸς εἶναι μιὰ καὶ μόνη δύναμις, πού βγαίνει ἀπ' τὸ ἄτομον, γεννᾷ τὴ φυλὴν καὶ τότε παίρνει φυλετικὸν χαραχτήρα.» Ἀλάκρη ἡ ἀνθρωπότητα καθὼς καὶ κάθε χωριστὰ φυλὴ, ἔθνος, κράτος, τάξις, οἰκονομικὴ πρὸς αὐτὴν καὶ μιὰ μορφή τοῦ φυλετικοῦ ἐγωισμοῦ(;)». Νὰ ὑποθέσουμε ἄραγε τώρα, πὼς ὁ φυλετικὸς ἐγωισμὸς εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ δυνατότερος, ἀφοῦ μιὰ πού ὁ ἐγωισμὸς βγῇ ἀπὸ τὸ ἄτομον καὶ φιασθῇ τῇ φυλῇ, τότε παίρνει φυλετικὸν χαραχτήρα; Ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν ὅρισμό τοῦ κ. Δ. αὐτὸ τοῦλάχιστον καταλάβαμε, ἂν καὶ τὰ λόγια του γιὰ τὴν γέννησιν τῆς φυλῆς κάνουν μιὰ νύξιν τῆς βιολογικῆς μεταφυσικῆς, καὶ οἱ ιδέες του γιὰ τὸ φυλετικὸν ἐγωισμὸν στηρίζονται στὴ μέθοδον τοῦ πρέπει. Ἀργότερα ὅμως φανερώναται ὁ οἰκονομικὸς ἐγωισμὸς, πού στέκει «πρὸς κοντὰ στὸν ἀτομικὸν ἀπὸ κάθε ἄλλου ἐγωισμοῦ» καὶ πού ζητᾷ «θυσιὰ τοῦ ἀτομικοῦ ἐγωισμοῦ», μὲ τὰ οἰκονομικὰ χρέη πού γεννᾷ. Μήπως εἶναι λοιπὸν καὶ αὐτὸς ὁ δυνατότερος;

Σὲ τέτοια ἀτέλειωτα διλήμματα μᾶς φέρνει τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Δ. Κάθε πρότασις, κάθε φράσις, καὶ ἀκόμα κάθε λέξις δίνει αἰτία σὲ σωρὸ ἀπὸ ἀντιφατικὸς στοχασμούς. Οἱ ὅρισμοί του εἶναι λειψοὶ καὶ σκοτεινοί. Οἱ μεταβάσεις ἀπὸ μιὰ σκέψιν σ' ἄλλη ἀπὸτομες, πολλὲς παρατηρήσεις δίχως ἐξήγησιν. Κύρια σημεῖα, ὅπως ἡ σύγκριστις τῶν ἐγωισμῶν, καὶ τὸ πὼς αὐτὰ μορφή μπορεῖ νὰ πείξῃ τὴν ἄλλην, τέτοια δηλ. σημεῖα, πού θὰ δώσουν τὴν βάσιν στὸ

σύστημα, μὲ τὴν παραδοχὴν τοῦ δυνατότερου ἐγωισμοῦ, «δὲν ἔχουμε ἀνάγκη νὰ τὰ ζητήσουμε» λέει ὁ κ. Δ., γιὰ τὴν αἰτίαν θέματα πολὺ μεγάλῃ. Δηλαδή δὲ θέλει καὶ ὁ ἑδῶς νὰ μᾶς πῇ ποῖος ἐγωισμὸς εἶναι δυνατότερος.

Ὅπως βλέπει καθέννας, εἶναι βέβαια περιττὸ νὰ καταπισκώμε τὴν μὲ κρίσιν γιὰ τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Δ., ἀφοῦ μόνον ὑποθετικὰ μπορούμε νὰ μιλήσουμε γιὰ τίς βάσεις του. Ἄν δὲ μᾶς πῇ ὠριμένα τίς ιδέες του γιὰ τοὺς ἐγωιστικούς κύκλους, τὸ θεωροῦμε χωρὶς χρόνον ν' ἀρχίσουμε συζήτησιν. Ἐνα μόνον σπουδαῖον ἔχουμε νὰ τοῦ παρατηρήσουμε: Πὼς στὸ αἰθέτημα τῶν κύκλων ἔλασεν ἡ μᾶς ἀναφέρῃ καὶ τὸν κύκλον τοῦ κόσμου. Εἶναι καὶ αὐτὸς τόσο σπουδαῖος, ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅπως εἴπαμε πάλιν πάντου ὅλη ἡ σύγκριστις γίνεται μετὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀτομικοῦ κύκλου. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀπολύτως λόγος νὰ σταθῇ στὴ φυλὴν, ὅταν σωρὸς ἀπὸ ἄτομα τὴν θυσιάζει γιὰ τὸν κύκλον τοῦ κόσμου. Αὐτὰ τὰ ἄτομα τὰ ὀνομάζει μὲ ἀποστροφή ὁ κ. Δ., καὶ οἱ φίλοι του, σοσιαλιστές, καὶ ἀντρυχιάζονται ἀπὸ τὴν σαπίαν καὶ τὴν ἀνοησίαν τῶν ιδεῶν τους. Δὲν ἔμπορουμε καθόλου γιὰ τὸ ἀντρυχιάζον αὐτὸ τοῦ κ. Δ. Εἶναι καὶ αὐτὸ καταφάνερο ἀποτέλεσμα τῆς κοινωνίας του. Καθαρὴ ἐπίδρασις τοῦ ἀγαθοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος, πού ζῶναι κάθε νέον, πού γίνεται δημοτικιστῆς, καὶ τοῦ σφαλνᾷ τὰ μάτια σὲ κάθε κίνησιν ὅσα ἀπ' τὴν καλλιτεχνίαν, κάνοντάς τὸν ἔτσι νὰ βλέπῃ τὴν ζωὴν κατὰ ἀπὸ πικρὸ πέλο, καὶ νὰ θαρρῇ πὼς ἡ φύσις πλάσθηκε μόνον γιὰ ν' ἀκούῃ τραγούδια καὶ στίχους. Τὸ ἴδιον πνεῦμα τὸν πετάει καὶ στὰ ποιητικὰ φιλοσοφικὰ συστήματα τῆς Εὐρώπης, γιὰ τὴν τὸν κάνει ἀνίκανον σὲ κάθε ἐπιστημονικὴ μὲθοδον, καὶ ἔτσι γεννιέται μετὰ τοῦ ἑνῆ ἐν-στιχτο μίσους γιὰ κάθε πράγμα, πού δὲν κλεῖ αἰσθητικιστικὴ ἀντίληψιν τῆς ζωῆς, εἴτε ποιητικο-ρωμαντικὰ λόγια, φουσκώνει μιὰ νοσταλγία ἐντὸς τοῦ γιὰ τὴν «καλὴν φεουδαλικὴν ἐποχὴν», καὶ ἀποστρέφεται μὲ φρίκην τὸ σοσιαλισμὸν, βλέποντάς ὅλον-κρατικὴν μοῦχλιν στὴν ιδέαν του. Αὐτὸ τὸ ἴδιον ἐν-στιχτο τοῦ ἐμποδίζει τὴν μελέτην τούτων τῶν ιδεῶν, καὶ τὸν κάνει νὰ μὴν ἐκνῇ αἰῶνα πίσω, θεωρώντας γιὰ σοσιαλισμὸν ἓνα περασμένον, οὐτοπιστικὸν ὄνειρον-πόλημιν. Ἄλλο ὅμως ἐτοῦτο, καὶ ἄλλος ὁ τωρινός, ἐπιστημονικὸς σοσιαλισμός. Ἐκεῖνο εἶταν ἓνα νόστιμον ὄνειρον, στηριγμένον στὴν χριστιανικὴν ιδέαν τῆς ἀγάπης, ὅπως λέει καὶ ὁ κ. Δ., ἐτοῦτος

φαρμακωμένους.

ΛΟΥΚΙΟΣ. Τὴν ἀγαποῦσες;

ΚΟΣΜΑΣ. Ὅπως ἀγαπῶ τὸ λόγόν μου καὶ τὸ σκύλλόν μου.

ΛΟΥΚΙΟΣ. Ἄ, εἶσουν εὐτυχισμένοι ἐκεῖ κάτω; ἡ ζωὴ σου εἶπεν εὐκολὴ καὶ ἀνάλαφρη. Εἴτανε λοιπὸν ἡ Ἐλεφαντίνη τὸ νησί ὅπου σὲ εἶδα νὰράζης, στὸν εἶπόν μου. Θὰ μπορούσα καὶ ἐγὼ νὰ εἶμαι μαζί σου! Θὰ πάω ὅμως, θὰ φύγω. Δὲν ἔχεις διάθεσιν νὰ ξαναπᾶς ἐκεῖ; Θὰ ἔχω ἐν' ἄσπρῳ σπῆτι πλάϊ στὸ Νεῖλον θὰ φτιάνω τὰ γάλατά μου μὲ τὴν λάσπην τοῦ ποταμοῦ καὶ θὰ τὰ στήνω σὲ κεῖνον τὸ φῶς σου πού θὰ μοῦ τὰ κάνει χρυσάφι... Σὺλβια! Σὺλβια! (Φωνάζει πρὸς τὴν θύραν, σὺν ἀρπαγμένον ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴν ἀνυπομονήν, ἀπὸ μιὰ λαχταριστὴν ὄρεξιν νὰ ζήσῃ). Μήπως θὰ εἶναι περὶ πολὺ ἀργά;

ΚΟΣΜΑΣ. Εἶναι πολὺ ἀργά. Ἐρτάει τὸ βαρὺ τὸ καλοκαίρι.

ΛΟΥΚΙΟΣ. Τί περᾶζει; Τὰ γὰρ ἐγὼ τὸ καλοκαίρι, τὴ ζίστιν, καὶ τὴν λάβρην ἀκόμα. Ὅλες οἱ ρωδιὲς θάναί ἀνθισμέναι στὰ περβόλια, καὶ καμμιὰ φορὰ θὰ βρέξῃ, θὰ πέσουν μὲς τὴν λάβρην ἐκεῖνες οἱ ψυχᾶδες οἱ μεγάλες καὶ χλιαρὲς πού κάνουν νά-νικαστενάζῃ ἀπὸ τὴν ἡδονὴν τῆς γῆς...

ΚΟΣΜΑΣ. Μὰ τὸ Χερμῖνι; ἔμα ὅλη ἡ Ἐρμῆς παναστῇ ἐνάντιν στὸν Ἥλιον;

(Ἡ ΣΥΛΒΙΑ παρουσιάζεται στὸ κατώφλι, χαμογελῶντας, ὅλη ἐμψυχωμένη ἀπὸ μιὰ φανερὴν ζωηρότητα. Ἐχει ἀλλάξει φόρεμα: φορεῖ ἀνοιχτότερα χρώματα, ἀνοιχτάκι καὶ κρατᾷ στὰ χέρια ἓνα μᾶτσο ὁροσὸν τριαντάφυλλα.)

ΣΥΛΒΙΑ. Τί λῆτε, Δάδλο, ἐνάντιν στὸν Ἥλιον; Μὲ φωνάζεις, Λούκιε;

ΛΟΥΚΙΟΣ (πασμένον: πάλιν ἀπὸ κάποιαν ἀνησυχίαν διέλλει, σὺν τὸν ἄνθρωπον πού ἔχει ἀνάγκη νὰ παραδοθῇ στὸν πόθον του καὶ δὲν τολμᾷ). Νεῖ, σὲ φώνω γιὰ τὴν δὲ σ' ἔβλεπα πᾶς νὰρχεσαι... Ὁ Κοσμάς μου διηγότανε τόσα ὠραία πράγματα, ἀπ' τὰ ταξίδια του. Ἦθελε νὰ τὰκούγεις καὶ σύ. (Κυττάζει τὴν γυναῖκα του μὲ μάτια στενωμένα, σὺν τὸν φανερωθέντα κάποια νέα ὁμορφιά της). Ἐτοιμαζό-σων νὰ πάς ἔξω;

ΣΥΛΒΙΑ (κοκκινίζοντας λιγάν). Ἄ, κυττάς τὸ φόρεμά μου. Τέβαλα γιὰ νὰ τὸ δοκιμάσω, μὴ καὶ εἴ-ταν ἰδῶ ἡ Φραντζίσκα... Ἡ ἀδερφή μου παρακα-λεῖ καὶ τοὺς δύο σας νὰ τὴν συχωρήσετε πού ἐφυγε χωρὶς νὰρθεῖ νὰ σὰς χαιρετίσῃ. Βιάζότανε: τὴν περιμένουν τὰ παιδιά της. Ἐλπίζει, Δάδλο, γλι-

γορὰ νὰ πάτε νὰ τὴν δῆτε (Ἀκούμπῃ στὸ τραπέζι τὰ τριαντάφυλλα). Κάθεστε νὰ φάμε μαζί, ἀπόψε;

ΚΟΣΜΑΣ. Εὐχαριστῶ. Ἀπόψε δὲ μπορῶ. Μὲ κρατεῖ ἡ μητέρα μου.

ΣΥΛΒΙΑ. Σωστό. Αὔριο, τότε;

ΚΟΣΜΑΣ. Αὔριο. Θὰ τοῦ φέρω, Λούκιε, τὰ δῶρά μου.

ΛΟΥΚΙΟΣ (μὲ παιδικὴν περιέργειαν). Νεῖ, νεῖ, φέρ' τα, φέρ' τα!

ΣΥΛΒΙΑ (μὲ ἓνα κρυφὸ χαμόγελο). Θὰ ἔχω καὶ ἐγὼ κερὶ ἓνα δῶρον.

ΛΟΥΚΙΟΣ. Ἀπὸ ποῖον;

ΣΥΛΒΙΑ. Ἀπὸ τὸ δάκρυα

ΛΟΥΚΙΟΣ. Τί δῶρον;

ΣΥΛΒΙΑ. Θὰ δῆς.

ΛΟΥΚΙΟΣ (μὲ μιὰν ὁρμὴν φαιδρῆς χαρᾶς). Θὰ δῆς καὶ σὺ πόσα ὠραία πράγματα μούρερε ὁ Κοσμάς: μεταξωτά, ἀρώματα, ἔπλα, σκαραβαίους...

ΚΟΣΜΑΣ. Φυλῆτά γιὰ κάθε ἀρρώστια, γυάλ-φια γιὰ τὴν καλεστική. Στὸ Τζέμπελ ἐλ-Τάιρ, σ' ἓνα μοι αὐτῆς: κόπτικον, βρῆκα τὸν πῶς θεμα-τοῦργὸν ἀπὸ τοὺς σκαραβαίους. Ὁ καλόγερος μου διηγέθη μιὰ μικρὰ ἱστορίαν γιὰ ἓναν κοινωβίτην πού, τὸν κερὶ τῶν πρώτων διωγμῶν, κρύφτηκε σ'

δμως είναι προλετάριακη πραγματικότητα, με βάση την αληθινή θεωρία του ατομικού εγωισμού, του καθαρά ατομικού εγωισμού, κ' είναι το εγωιστικότερο απ' όλα τα συστήματα. Το αυτό θα φανή φανερότερον στην εξέγερση των μορφών της κοινωνίας, που θα προσπαθήσουμε να εκθέσουμε, με βάση τον ατομικό εγωισμό.

(Στάλλο φύλλο τελώνει).

ΦΩΤΟΣ Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ

Πέφτει το φως του φεγγαριού
στον κάμπου το χορτάρι
κι απ' το κλαράκι ενός δαντριού
κρεμάει μαργαριτάρια...

Και στο βόσκου που ανένοιαγος
κοιμάται στο λειβάδι
πέφτει το δλόσγουρα μολλιά
γλυκό, γλυκό σά χάδι

Τόσο, που μες στον ύπνο του
το χέρι της λογιάζει
πώς τον χαϊδεύει δλόπαλα
και γλυκοανα αλλυίζει.

Κι άγουροξύννητος ξυπνῶ
πριχού να πάρη αδυσόλα
και μάταια πλάι του κοιτῶ
να ἰδῇ τῇ βοσκπούλα.

Κι άγουροξύννητος ξυπνῶ
πριχού ροδίση ἡ μέρα
και το μαράζι του ξεσπῶ
λαλώντας τῇ φλογέρα...

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΑΥΡΑΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Νέαι Ἰδέαι τοῦ Τολστόη	Δρ.	2.—
— Τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς μας	ὡς	1.50
— Κοινωνιολογικὴ πρῶτος.	ὡς	3.—
— Ὁ Βέρθερος τοῦ Γκαίτε	ὡς	2.—
— Φιλοσοφία τοῦ Γάμου	ὡς	2.—
— Ἡρώεις τῆς Μακεδονίας	ὡς	1.—
— Δοκίμα εἰς πράξεις τρεῖς ὡς	ὡς	1.—
— Γ. Κούρτη.	ὡς	1.—

Ἄπαντα πωλοῦνται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Α. Γαλανοῦ
ὁδὸς Σταδίου 54.

Ἐναν ὑπόγειο τάφο καὶ βρῆκε ἐκεῖ μιά μούμια καὶ τὴν ἔσυρε ὥς ἀπ' τὸ περιτόλιμα τῆς τῶν μπαλ-
σάμων καὶ τὴν ξαναζωντάνεψε. Κ' ἡ ἀναστημένη
μούμια μετὰ τὰ ζουγραφιστὰ τῆς χεῖλης τοῦ ἔκαμε
τὴν περιγραφή τῆς παλαιᾶς ζωῆς τῆς, ποὺ εἴτανε
ὅλη φασμένη μετὰ τὴν καλοκαιρικιά. Ἐπιτέλους, ἀμα
ὁ κοινοβίτης θέλησε νὰ τὴν προσηλυτῇ, αὐτὴ
προτίμησε νὰ ξαναγεῖρε μέσα στὰ μπαλσάμα τῆς
πρῶτα ὅμως τοῦ ἔδωσε τὸ σκαρβατὶς τὸ φυλα-
χτάρη. Νά σὰς πῶ σὲ τί τὸν μεταχειρίστηκε ὁ
κοινοβίτης καὶ μετὰ τί περιστατικὰ οἱ αἰῶνες τὸν ἔ-
καμαν νὰ πέσῃ στὰ χέρια τοῦ κλοῦ σου Κόπτη,
θὰ πῆγαίνα σὲ μακρὸς πολὺ. Βεβαίως δὲν ὑπάρχει
σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο ἄλλος πῶς θυματουργός.
Νά τος. Σὰς τὸν χαρίζω σὰς τὸν χαρίζω καὶ στοὺς
δύο σας. (Δίνει τὸ φυλαχτὸ στὴ Σουλβία, αὐτὴ τὸν
κυντάζει μετὰ προσοχὴ κ' ὕστερα τὸν προσφέρει στὸ
Λούκι, μετὰ μιά λάμψη στὰ μάτια τῆς.)

ΣΤΑΒΙΑ. Τί μαθῆς ποὺ εἶναι! Εἶναι πιὸ ὀ-
μορφος καὶ ἀπὸ ζαφίρι. Κῦττα.

ΚΟΣΜΑΣ. Ὁ Κόπτης μοῦ εἶπε: «Μικρὸς σὰ
διαμάντι, μεγάλος σὰ γραφετὴ τῆς μοῖρας!»

(Ὁ Λούκιος γυρᾷ καὶ ξαναγυρᾷ τὴ μαγικὴ
πέτρα μέσα στὰ δάχτυλά του, ποὺ τοῦ τρέμουνε
ἀπὸ τὴ συγκίνηση).

Χαίρετε, καὶ αὐριο μετὰ καλὸ. Καληνύχτα!

ΣΤΑΒΙΑ (διαλέγοντας ἀπὸ τὸ μάτι ἓνα ῥόδο
νὰ τοῦ προσφέρει). Νά ἓνα ῥόδο δροσερὸ γιὰ πλε-
ρωμὴ τοῦ φυλαχτοῦ. Νά τὸ πάτε στὴ μητέρα σας.

ΚΟΣΜΑΣ. Ἐὐχαριστῶ. Αὐριο μετὰ καλὸ.

(Τοὺς ξαναχαίρει καὶ φεύγει).

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100.000!

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκαστον γραμματίον ἰσχύον διὰ τὴν κλήρωσιν 28 Ἰουνίου (11 Ἰου-
λίου) 1909 τιμᾶται ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ:

ΜΕΓΑ ΚΕΡΑΟΣ	ἐκ δραχ.	100,000
1 Κέρδος	»	23,000
1 Κέρδος	»	10,000
3 Κέρδη	»	3,000
3 Κέρδη	»	1,000
18 Κέρδη	»	100
337 Κέρδη	»	50
1000 ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν.....		223,000

Γραμμάτια πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζὰς, εἰς τοὺς σταθ-
μάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς
δραχ. μιᾶν ἑκαστον γραμματίον, ἰσχύον διὰ μιᾶν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.
Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν
Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης
Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΧΕΙΟ

Φίλε μου Νουμά,

Διαβάζω στὶς ἐφημερίδες τὰ ἑκτακτα μέτρα ποὺ
λαβαίνουν οἱ ἀρμόδιοι γιὰ νὰ προκόψῃ τὸ Λαχεῖο
τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, βλέπω
καὶ τίς ρεκλάμες ποὺ τοῦ κάμουν κάθε μέρα, καὶ
γελῶ, καὶ καὶ θυμῶν μαζὶ τους. Ρεκλάμες ἀπο-
κλειστικῶς γιὰ νὰ κεντήσουν τὸ αἶσθημα τὸ ἐθνικὸ
καὶ τίποτε περισσύτερον τώρα τελευταῖα ἐμοίρασαν
σὲ φυλλάδια καὶ τὴν Ἱστορίαν τοῦ Κανάρη καλὰ
καὶ ἀγία ὅλα αὐτὰ, καὶ ἄς μάθουν οἱ ἀρμόδιοι ὅτι
πολὺ τὸ παραξενικεύουν καὶ φτάνει πλέον γιὰτὶ
τὸ ἐθνικὸ αἶσθημα νὰ τὸ κεντήσῃς σὲ ἐθνικοὺς ἐρ-
γούς καὶ συνδρομὰς τὸ ἐννοοῦμε, καὶ ἐθνικὲς ρεκλά-
μες γιὰ ἓνα Λαχεῖο ποὺ λειτουργεῖ μετὰ τέτοιον σύ-
στημα εἶναι εἰρωνεῖα καὶ περιπαίγμα γιὰ σκέψου,
φίλε μου, νὰ πάρεις ἓνα σπυρὶ ριζὶ ἀπὸ ἓνα ὀλο-
κληρὸ σακκί, νὰ σκαλίσῃς μετὰ ψιλογράφο τὸνομά σου
ἐπάνω καὶ νὰ τὸ ἀνακατέψῃς καλὰ μετὰ τὸ σακκί,
νὰ κεντήσῃς ἔπειτα μετὰ μιὰ βελόνα τὸ σακκί, καὶ
νὰ πεταχτεῖ ἔξω ἓνα σπυρὶ, καὶ τὸ σπυρὶ αὐτὸ νὰ
τύχῃ νὰ εἶναι τοῦ «Νουμά», πῶς σοῦ φαίνεται;
εἶναι δυνατό νὰ ἐλπίζῃς; καὶ ἀδιέφορο σὲ κοπνί-
ζουν μερικοί, καὶ ὅμως τὸ σπυρὶ αὐτὸ θ' ἀνήκει εἰς
ἐναν, ἀδιέφορο ποῖον.

— Βεβῆκα! τί λόγος! Μετὰ τὴν διαφορά πῶς 75 ὡς
ὁ ἓνας αὐτὸς τυχαίνει νὰ εἶναι τὸ ἴδιο Ταμεῖο τοῦ
Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ διαβάξουμε στὴν ἐφημερίδα
μετὰ τὴν αὔριον, πῶς αὐτὸ κερδίσας ἀριθμὸς 2 ὑπὲρ τοῦ
Ταμεῖου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ γιὰ νὰ γίνεταί
ποικιλία τὴν ἄλλην φορὰ τὸ γράφουν ἀλλίως πῶς
εἶταν εἰς τῶν μὴ πωληθέντων λαχνῶν καὶ πῶς
εἶναι. Μὰ καὶ δὴ ὅταν συμβῇ αὐτὸ μπόρεῖ καὶ
νὰ τὸ χαροῦν οἱ πολλοὶ ἀπὸ αἰθρία καὶ πάλι, καὶ
ὅταν συμβαίνει συχνὰ θεωρεῖται εἰρωνεῖα καὶ προ-
ξενεῖ ἀηδία καὶ ἀγαπάχτησι. Καὶ ἂν βρεθῇ ἓνας ἀ-
νόητος καὶ πεταχτεῖ τὴ μπόμπα πῶς αἰδῶ, μαρὶ κα-
τὰ μου, γίνεται καλπονοθέψη δὲν τὸ καταλαβαί-
νετε, γιὰτὶ κερδίζει ὁ Στόλος;» τότε τί γίνεται,
ποῖός θὰ βγάλῃ τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἀπὸ τὸν ὄχλον, καὶ
ποῖός θὰ πᾶει νὰ ξεπουλήσῃ Λαχεῖα ἔστω καὶ νὰ
βυστάξῃ τοῦ κόσμου τίς ρεκλάμες καὶ τὰ φυλλάδια
τοῦ Κανάρη στὰ χέρια του;

Τὸ εἶπαμε πολλὰς φορὰς καὶ τὸ γράψαμε, καὶ
ἐμμέσως καὶ ἀμέσως, πῶς πρέπει νὰλλάξῃ αὐτὸ τὸ
σύστημα τοῦ Λαχείου ὅς θέλουμε νὰ προκόψῃ, καὶ
τοῦ κόσμου μάλιστα τοὺς ἐστεῖλαμε καὶ σχέδια ἄλ-
λου Λαχείου τίποτε. Νά, ἡ Τουρκία π. χ. προτί-
θετα τὸ κληνοῦσε μετὰ λύσσα τὰ Λαχεῖα τοῦ Ἐθνι-
κοῦ Στόλου, καὶ τίποτε δὲ μπόρεσε νὰ κάνει.
Ὡςπου διωργάνωσε τὸ Λαχεῖο τῆς Γεωργικῆς Τρα-
πέζης ἀριθμοὶ 250,000 πρὸς 2 λίρας ὁ ἀριθμὸς με-
μισά, τέταρτα καὶ ὀγδοα, γιὰ τοὺς φτωχοὺς. Διάρ-
κεια ἓνα ἔτος, κληρώσεις 12 κάθε πρώτη τοῦ μη-
νός κερδίζουν ἀριθμοὶ 62,500 δηλ. 1 στοὺς 4, ἐνῶ

στὸ δικὸ μας κερδίζουν 1 στοὺς 250, ἐν ἀρχαῖς
ὕπαρχουν κληρώσεις ποὺ ὁ πρῶτος κερδίζει 150,000
φράγκα, στὴν τελευταίαν δὲ κληρώσει ὁ 2 κερδίζει
250,000 φράγκα καὶ ἀναλόγως οἱ ἄλλοι ἀριθμοί.
Λοιπὸν ποῖός δὲν παίρνει ἀπὸ ἓνα τέτοιον Λαχεῖο;
Ἐστὶ σιγὰ σιγὰ προχώρησε καὶ ἔβλεπε στὴν ἀκρὴ
καὶ τὸ δικὸ μας τὸ Ἐθνικὸ ποὺ μετὰ τὴ βία δὲ μπό-
ρεσε νὰ τὸ καταφέρει.

Οἱ δικοὶ μας οἱ ἀρμόδιοι πηγαίνουν ἀνάποδα τὸ
γροῦδὶ τὸ γροῦδοχέρι βλέπουν πῶς τὸ Λαχεῖο τους
ὅλο καὶ πίσω πηγαίνει, λαβαίνουν γραμμάτια πῶς
αἰτία εἶναι τὸ σύστημα ὅχι, σοῦ λείπει, θὰ τὸ ἐπι-
βάλλουμε μετὰ τὴ βία, νὰ λοιπὸν ρεκλάμες, νὰ καὶ
ὁ περιφημὸς Νόμος πῶς ἀπαγορεύεται ὅχι μόνον νὰ
πουλᾷ καὶ νὰγοράζῃς ἓνα Λαχεῖον, καὶ καὶ νὰ
γράφετε ἀκόμα στὴν ἐφημερίδα τοὺς κερδισμένους
ἀριθμούς τῶν ξένων καὶ ἐμένα αὐτὸς ὁ Νόμος μοῦ
φαίνεται πολὺ ἀντισυνταγματικὸς καὶ πῶς ἀφαιρεῖ
τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου. Ἄν τὰ Λαχεῖα, κ. Κου-
βέρνηση, εἶναι κακὸ πράγμα καὶ γι' αὐτὸ τ' ἀπα-
γορεύεις, γιὰτὶ βγάζεις δικὰ σου Λαχεῖα; ἂν ὅμως δὲν
εἶναι κακὸ, γιὰτὶ μ' ἐμποδίζεις νὰ πάρω ἐγὼ ἐκεῖνο
τὸ Λαχεῖον ποὺ μ' ἀρέσει, ποῦ θέλω;» ἴσως μοῦ
πεῖς πῶς γυρεύω φύλλους στῆχερα καὶ ἐκεῖνο τὸ ἀρ-
θρῶν τοῦ Νόμου, πῶς ἀπαγορεύεται καὶ μέσῃ σὲ
γράμμα νὰ στελεῖς ἢ νὰ λάβῃς ἓνα Λαχεῖον, μοῦ
θυμίζει τὴν Τούρκικη ἀπολυτοκρατία καὶ τὴ λογοκρι-
σία τῆς.

Μωρὲ πείσμα! καλέ, οὔτε ὁ Μιστριώτης μετὰ
τοιο πείσμα δὲν ὑπερασπίζεται τὴν καθαρεύουσαν
του, ποῦ ἴσως νὰ ἔχει καὶ λιγάκι δικίον, γιὰτὶ σοῦ
λέει τὰ νειάτα μας φάγαμε, τόσον παρὰ ζοδιάσαμε
γι' αὐτὴν, πῶς λοιπὸν νὰ τὴν καταστρέψουμε μεμιάς
ἓνα τέτοιον οἰκοδόμημα; καὶ ἐσεῖς, οἱ ἀρμόδιοι καὶ ὁ
μακάριος, ποὺ στηρίζετε τὸ πείσμα σας τὸ ἀρά-
πικο!!

Πάρετε τὸ σύστημα τοῦ Λαχείου τῆς Γεωργι-
κῆς Τραπεζῆς τῆς Τουρκίας—ἐστὶ νὰ δαῖ καλὸ ἢ
Πατριδα καὶ σεις—ὅς θέλετε μάλιστα κάμετε νὰ
κερδίζῃ ἀντὶ 1 στοὺς 4 νὰ κερδίζῃ 1 στοὺς 2,
βγάλτε 1,000,000 ἀριθμούς πρὸς 20 φράγκα τὸ
γραμμάτιον, ἀναλόγως τὸ 1)2, 1)4, 1)8, καὶ ἂν
σὰς μένει 1 ἀριθμὸς ἀπουλήτος νὰ με φτύσετε
ἀλλίως μάθετε τὸ ἀπὸ μένα τὸν ἐλάχιστον πῶς τὸ
Λαχεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ μας Στόλου θὰ νουαγῇ, θὰ
νουαγῇ σὲ ἀσφαλῶς, ὅχι μόνον αὐτὰ τὰ μέτρα νὰ
λάβετε, μ' ἀκόμα καὶ ἂν φέρετε νοομάντρες, καὶ
πλουτίζετε τὸν περίφημον Νόμον σας, μ' ἓνα ἄρθρον:
πῶς τιμωρεῖται μετὰ ἰσοδύναμῃ δασμὶ κατὰ φαν-
τασίαν τολμῇ νὰ συγκρίνῃ τὰ ἐθνικὰ Λαχεῖα
πρὸς τὰ ξένα, ἢ ἀπλῶς διαλογισθῇ τὰ ἀζητήτα
κέρδη, ἢ τὸ σύστημα ξένων Λαχείων καὶ τότε,
λέγων, νὰ εἴστε βέβαιοι ὅτι ἐξ αἰτίας σας τὸ Λα-
χεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων
θὰ νουαγῇ σὲ ἀσφαλῶς, μολοντὶ ἐμεῖς δὲ θὰ πά-
ψουμε νὰ τὸ ὑποστηρίξουμε, γιὰτὶ, ξαναλέω,
τὸ αἶσθημα ἐμεῖς τὸ ἔχουμε περισσύτερον ἀπ' ὅσο
φαντάζεστε, καὶ ἄλλο αἶσθημα καὶ ἄλλο Λαχεῖον
τυχερό.

ΤΟΥΡΚΟΜΕΡΙΤΗΣ